

Рейтинговий звіт KRPN-001-001 про визначення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування:	м. Кропивницький
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія:	визначення
Дата визначення:	12.12.2017 р.
Рівень кредитного рейтингу:	uaBBB+
Прогноз:	стабільний

Наданий в результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Висновок рейтингового агентства щодо рівня кредитного рейтингу

Кредитний рейтинг ґрунтується на результатах аналізу економічних та фінансових показників за 2014-2016 роки та І півріччя 2017 року, даних щодо демографічної ситуації, стану ринку праці, інформації відносно боргових зобов'язань міста, наявної в розпорядженні комунальної власності та перспективних планів на майбутнє.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, що надана міською радою, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства.

Історія кредитного рейтингу

Дата	12.12.2017
Рівень рейтингу	uaBBB+
Прогноз	стабільний
Рейтингова дія	визначення

Позичальник або окремих борговий інструмент з рейтингом **uaBBB** характеризується достатньою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності залежить від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Знак «+» позначає проміжну категорію (рівень) рейтингу відносно основних категорій (рівнів).

Стабільний прогноз вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Рівень кредитного рейтингу м. Кропивницького підтримується:

- високими темпами зростання доходної частини бюджету без урахування трансфертів (122,7% у 2015 році, 148,3% у 2016 році та 135% у I півріччі 2017 року) та покращенням показників ліквідності, в тому числі в результаті позитивного впливу бюджетної реформи;
- покращенням рівня бюджетної забезпеченості міста: співвідношення обсягу доходів бюджету міста в розрахунку на одного мешканця до середнього показника по місцевих бюджетах у цілому (без урахування трансфертів) за результатами виконання бюджету у I півріччі 2017 року становило 91% (88,5% у 2016 році та 84,5% у 2015 році);
- достатнім рівнем соціально-економічного розвитку міста та відновленням протягом 2016 року та I півріччя 2017 року позитивної динаміки зростання основних показників, що характеризують стан економіки міста;
- диверсифікацією господарського комплексу міста за видами економічної діяльності та помірною чутливістю економіки та бюджету міста до економічних ризиків;
- відсутністю прямого та гарантованого боргу міської ради та помірним рівнем запланованого зростання консолідованого боргового навантаження бюджету міста.

Рівень кредитного рейтингу м. Кропивницького обмежується:

- нижчим (на 21,6% у 2016 році та на 17% у I півріччі 2017 року) за середній по країні рівнем середньомісячної заробітної плати за умов залежності доходної частини бюджету міста від надходжень податку з доходів фізичних осіб (питома вага цього джерела в доходах загального фонду бюджету міста без урахування трансфертів становила 59,6% у 2016 році та 63,9% у I півріччі 2017 року);
- високою потребою в залученні додаткового фінансування, в тому числі на відновлення об'єктів міської інфраструктури та житлово-комунального господарства;
- впливом негативних чинників на фінансовий ринок і нестабільною діловою активністю в окремих секторах економіки, що негативно впливає на потенціал зростання і платоспроможність економічних суб'єктів.

Резюме

Загальна інформація про місто

Кропивницький – місто обласного значення, адміністративний центр Кіровоградської області, важливий економічний, транспортний, фінансовий та культурний центр в центральній частині України. Територія міста, що розташовано у межах Придніпровської височини на берегах річки Інгул, охоплює 10,3 тис. га.

Адміністративно-територіальний устрій та управління в місті

Місто Кропивницький є самоврядною територіальною одиницею, в межах якої територіальна громада здійснює місцеве самоврядування, має свою комунальну власність, бюджет міста та органи місцевого самоврядування. Адміністративно територія міста поділяється на 2 райони: Фортечний і Подільський. Міській раді також підпорядковується селище Нове (входить до складу Фортечного району). У Кропивницькому створені районні у місті ради. Міське самоврядування здійснюється територіальною громадою міста як безпосередньо, так і через міську раду, Фортечну та Подільську районні у місті ради, селищну раду смт. Нове, виконавчі органи міської ради, селищної та районних рад.

Міський голова є головною посадовою особою територіальної громади. Він обирається відповідною територіальною громадою на основі загального виборчого права шляхом таємного голосування строком на п'ять років. За результатами виборів, що відбулися у листопаді 2015 року, міським головою було обрано Райковича Андрія Павловича. Термін повноважень депутатського корпусу, який налічує 42 депутатських місця, становить 5 років. За результатами виборів до міської ради м. Кропивницький, що відбулися в 2015 році за новою пропорційною системою з відкритими списками, представництво політичних сил у міській раді є наступним¹: «Блок Петра Порошенка «Солідарність» – 9 депутатів; «Наш край» – 7 депутатів; «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина» – 6 депутатів; політична партія «Опозиційний Блок» – 5 депутатів, політична партія «Українське об'єднання патріотів – УКРОП» – 4 депутати, «Об'єднання «Самопоміч» – 3 депутати; політична партія «Рідне місто» – 3 депутати, «Радикальна партія Олега Ляшка» – 3 депутати, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Свобода» – 2 депутати.

¹ дані з офіційного сайту Центральної виборчої комісії <http://www.cvk.gov.ua/>

Основні показники

Основні показники соціально-економічного розвитку та фінансового стану м. Кропивницький

Назва показника	2014	2015	2016	I півр. 2017	Темп росту за ост. період, %
Чисельність наявного населення, тис. осіб (станом на кінець звітного періоду), тис. осіб	240,9	239,7	238,5	237,3	99,5
Середньооблікова чисельність штатних працівників, тис. осіб	69,7	65,8	62,0	62,6*	101,0
Середньомісячна заробітна плата, грн.	2 852,0	3 293,0	4 065,0	5 507,6*	135,5
Заборгованість з виплати заробітної плати (станом на кінець звітного періоду), млн. грн.	2,8	3,3	2,3	1,6	69,8
Обсяг реалізації продукції у відпускних цінах, млн. грн.	11 517,3	11 350,1	10 522,5	5 842,5	116,8**
Капітальні інвестиції, млн. грн.	1 065,6	1 348,0	1 927,7	854,4	105,0**
Прямі іноземні інвестиції (станом на кінець звітного періоду), млн. доларів США	29,5	24,9	18,9	22,0	116,4
Зовнішньоторговельний товарооборот, млн. доларів США	809,3	338,6	379,3	183,3	100,0**
Введено в експлуатацію житла, тис. кв. м	24,2	54,2	27,6	14,7	177,1**
Обсяг виконаних будівельних робіт, млн. грн.	305,6	404,1	488,3	321,5	265,1**
Доходи бюджету, млн. грн.	1 013,2	1 375,4	1 827,7	1 276,0	139,1**
Видатки бюджету та кредитування, млн. грн.	997,7	1 366,2	1 788,0	1 221,9	н/д
Прямий борг (без врахування середньострокових позик з Єдиного казначейського рахунку), млн. грн.	0,0	0,0	0,0	0,0	-

* розраховано агентством «Кредит-Рейтинг» на підставі показників Головного управління статистики у Кіровоградській області, що надаються окремо за I та II квартали 2017 року

** темп росту до відповідного періоду 2016 року

Соціальна сфера та економіка міста

За чисельністю населення (237,3 тис. осіб станом на 01.07.2017 р.) м. Кропивницький відноситься до середніх міст України. У I півріччі 2017 року в місті зберігалася негативна тенденція, сформована в попередніх періодах, щодо скорочення чисельності наявного населення як за рахунок природного скорочення, так і механічного відтоку.

Зважаючи на структуру економіки Кропивницького, ринок праці міста достатньо диверсифікований як за видами економічної діяльності, так і за основними роботодавцями. Протягом попередніх трьох років під впливом рецесивних тенденцій в економіці України та збереження низького рівня ділової активності ситуація на ринку праці країни залишалася складною: середньооблікова чисельність штатних працівників зберігала тенденцію до скорочення, кількість вивільнених працівників зростала. У I півріччі 2017 року попит на робочу силу був вищим, ніж рік тому, проте динаміка кількості вакансій залишалася повільною. Протягом 2013-2016 років середньооблікова чисельність штатних працівників міста зберігала тенденцію до скорочення. Ситуація на ринку праці міста Кропивницький у поточному році на відміну від ситуації по країні в цілому покращилась. За розрахунками агентства², середньооблікова чисельність штатних працівників у м. Кропивницький протягом I півріччя поточного року в цілому зросла на 1% (до 62,6 тис. осіб). Як і в попередніх періодах, рівень зайнятості населення залишався високим. За результатами січня-

² у зв'язку із запровадженням нової методології звітування територіальні підрозділи Державної служби статистики надають основні показники статистики праці (середньооблікова чисельність штатних працівників та середньомісячна заробітна плата штатних працівників) окремо за кожний квартал, а розрахунки наростаючим підсумком (за півріччя або рік) не здійснюють

червня 2017 року питома вага зайнятих у загальній чисельності наявного населення міста становила 26,4% та перевищувала відповідний показник по Україні в цілому (18,1%).

Темпи зростання середньомісячної заробітної плати штатних працівників м. Кропивницький у 2014-2016 роках в цілому відповідали динаміці аналогічного показника по країні. При цьому, рівень оплати праці в місті протягом усього аналізованого періоду залишається нижчим за середній показник по країні. Протягом I півріччя 2017 року рівень оплати праці за підрахунками агентства збільшився на 35,5% (на 28,1% по країні в цілому) до 5 507,6 грн., що нижче за середній показник по країні на 17%. Протягом усього аналізованого періоду обсяг несплаченої заробітної плати був суттєво нижчим, ніж у більшості інших міст країни зі співставною структурою господарського комплексу та чисельністю населення. У січні-червні поточного року відбулося суттєве зменшення обсягу несплаченої заробітної плати – на 30,2% до 1,6 млн. грн. Співвідношення обсягу боргу до середньомісячного фонду оплати праці скоротилось до 0,5%, що відповідає низькому рівню заборгованості.

Зростання рівня номінальної заробітної плати, зменшення заборгованості з її виплати та збільшення чисельності офіційно зайнятого населення позитивно впливали на динаміку надходжень податку на доходи фізичних осіб (у січні-червні поточного року формував майже 64% доходів загального фонду міського бюджету міста без урахування трансфертів), обсяг якого збільшився у I півріччі 2017 року на 45,5% до показника відповідного періоду минулого року. Рівень виконання річного плану (з урахуванням змін) також є високим – 53,7% затвердженого річного показника. Приріст обсягу надходжень податку на доходи фізичних осіб у 2016 році та I півріччі 2017 року був також забезпечений поетапним зростанням мінімальної заробітної плати та змінами податкового законодавства, що передбачали, встановлення єдиної базової ставки податку на доходи фізичних осіб у розмірі 18% (замість двох діючих у 2015 році ставок 15% та 20%).

Економічний потенціал м. Кропивницький характеризується багатогалузевою промисловістю, розвиненою комунальною та транспортною інфраструктурою. Місто має мережу ринкової інфраструктури, фінансових установ, закладів освіти, охорони здоров'я та культури. Рівень диверсифікації міської економіки за видами економічної діяльності достатній, залежність господарського комплексу та бюджету міста від діяльності окремих провідних підприємств чи груп компаній, або підприємств однієї галузі не висока. Це забезпечує помірну чутливість господарського комплексу та бюджету міста до економічних ризиків.

Протягом останніх 3-х років на економіку міста та його фінансовий стан негативно впливали складна ситуація в економіці країни та зростання інфляційного тиску на економіку, що призвело до зниження реальних доходів підприємств і громадян. Серед основних факторів, що зумовлювали негативні економічні тенденції, були: загальнодержавна внутрішньополітична криза та військовий конфлікт в східному регіоні України, анексія Криму Російською Федерацією, розрив міжрегіональних зв'язків та погіршення відносин із окремими основними торговими партнерами, звуження зовнішнього та внутрішнього попиту на продукцію вітчизняних виробників, скорочення державного фінансування, погіршення фінансових результатів підприємств, складна ситуація на фінансовому ринку та девальвація гривні відносно основних світових валют. У II половині 2016 року після тривалої рецесії намітилися

тенденції до поступового відновлення темпів зростання економіки, відбувалося уповільнення інфляційних процесів унаслідок стриманої монетарної та фіскальної політики, а також завдяки сприятливій динаміці світових цін на сировину та стабілізації інфляційних очікувань. У I півріччі 2017 року відновлення економічного зростання тривало, проте зберігалися негативні чинники, що впливали на фінансовий ринок країни, а також нестабільна ділова активність в окремих секторах економіки, що у свою чергу негативно впливало на потенціал зростання та платоспроможність економічних суб'єктів.

Рівень соціально-економічного розвитку та інвестиційний потенціал міста достатні. За результатами I півріччя 2017 року динаміка більшості показників, що характеризують стан міської економіки та рівень ділової активності, була позитивною.

Промисловість займає важливе місце у місцевій економіці як з точки зору формування та розвитку ринку праці, так і наповнення бюджетів усіх рівнів шляхом сплати податкових платежів. Промисловий комплекс м. Кропивницький помірно концентрований за основними підприємствами. Провідними галузями промислового комплексу міста протягом аналізованого періоду залишались машинобудування, харчова промисловість та постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря.

Ситуація в реальному секторі економіки країни впродовж 2016 року характеризувалася наявністю як позитивних, так і негативних тенденцій. Негативні ділові очікування, збільшення вартості енергоресурсів, зростання цін на сировину, матеріали, товари, збереження складних умов здійснення зовнішньоекономічної діяльності, складність отримання кредитних ресурсів, – усі ці та інші процеси продовжують негативно впливати на фінансово-господарську діяльність суб'єктів господарювання, на їх зовнішньоекономічну діяльність. Впродовж I півріччя 2017 року відбувалось поступове відновлення обсягів промислового виробництва за окремими галузями. Очікується, що до кінця поточного року позитивну динаміку зберігатимуть галузі споживчого спрямування – харчова промисловість і текстильне виробництво – внаслідок певного розширення споживчого попиту домогосподарств. Вплив негативних факторів на результати діяльності основних підприємств промислового комплексу міста Кропивницький протягом поточного року був помірним. За підсумками I півріччя 2017 року промисловими підприємствами міста було реалізовано продукції на суму 5,8 млрд. грн., що на 16,8% більше за показник відповідного періоду попереднього року в фактичних цінах та у розрахунку на 1 мешканця на 2,4% більше аналогічного показника по країні.

Протягом останніх років на динаміку зовнішньої торгівлі товарами підприємств України впливало зниження зовнішнього попиту на продукцію внаслідок зміни кон'юнктури світового ринку, а також труднощі з реалізацією на традиційних ринках збуту, в тому числі внаслідок припинення співробітництва України з Російською Федерацією у воєнній сфері та введення обмежень з боку Російської Федерації на поставки продукції українських підприємств. Одночасно девальвація гривні та скорочення купівельної спроможності українців негативно позначилося й на обсязі імпорту. У 2016 році, на відміну від попередніх періодів, обсяги зовнішньоторговельного товарообороту в м. Кропивницький зростали. За результатами I півріччя 2017 року обсяг зовнішньоторговельного товарообороту підприємств міста майже відповідав аналогічному показнику в I півріччі 2016 року та

склав 183,3 млн. доларів США, що в розрахунку на 1 мешканця на 24,1% менше середнього показника по країні. Сальдо зовнішньої торгівлі товарами протягом усього аналізованого періоду мало позитивне значення.

Залежність міста від іноземного капіталу є низькою – з початку процесу інвестування в економіку міста було залучено 22 млн. доларів США прямих іноземних інвестицій, що в розрахунку на одного мешканця на 89,9% менше за середній показник по країні. В зв'язку з девальвацією національної валюти та зменшенням вартості акціонерного капіталу в перерахунку на іноземну валюту протягом 2015-2016 рр. відбулося скорочення обсягу прямих іноземних інвестицій, залучених в економіку міста.

Обсяги капітальних інвестицій на території м. Кропивницький протягом усього аналізованого періоду зростали. Загальна сума капіталовкладень, освоєних протягом I півріччя 2017 року на об'єктах міста за рахунок усіх джерел фінансування, становила 854,4 млн. грн., що в розрахунку на 1 мешканця майже відповідало середньому показнику по країні. На сьогодні за участю міської влади реалізується низка проектів відновлення комунальної інфраструктури. Крім того плануються до реалізації інвестиційні проекти, в тому числі у рамках співпраці з міжнародними фінансовими організаціями, у напрямку зменшення енергоспоживання в бюджетній сфері та оновлення рухомого складу комунального громадського транспорту.

Зменшення внутрішнього інвестиційного попиту внаслідок суттєвого погіршення фінансових результатів підприємств, скорочення державного фінансування та зниження кредитної активності банків зумовило скорочення обсягів будівельних робіт (у порівнянних цінах) в цілому по країні у 2014-2015 рр. На відміну від загальнодержавних показників динаміка показників будівництва в місті протягом зазначеного періоду була позитивною. В 2016 році та I півріччі 2017 року також мало місце зростання обсягів будівельних робіт. Обсяги виконаних будівельних робіт у I півріччі 2017 року становили 321,5 млн. грн., що у фактичних цінах в 2,7 рази більше показника в аналогічному періоді 2016 року. При цьому індекс цін на будівельно-монтажні роботи в січні-червні 2017 року становив 124,6%, тобто вплив інфляційної складової на динаміку зростання обсягу виконаних будівельних робіт в місті був помірним. У I півріччі 2017 року обсяги прийнятого в експлуатацію житла зросли на 77,1% до обсягів у відповідному періоді минулого року, проте, в розрахунку на 1 000 осіб наявного населення, як і в попередніх періодах, цей показник поступається відповідному показнику по країні в цілому.

Бюджет міста

Бюджет м. Кропивницький – бюджет місцевого самоврядування. Кропивницький є містом обласного значення з районним поділом, зведений бюджет міста включає міський бюджет, бюджети 2-х районів в місті та селищний бюджет смт. Нове. Організація бюджетного процесу в місті здійснюється відповідно до Конституції України, Бюджетного кодексу України, Закону України про Державний бюджет України на відповідний рік та інших законодавчих актів. Фінансове управління міської ради забезпечує реалізацію державної бюджетної політики на території міста, загальну організацію бюджетного процесу в місті та координує діяльність його учасників, виконує функції складання та виконання місцевого бюджету, контролю за

витрачанням коштів розпорядниками бюджетних коштів, а також інші функції, пов'язані з управлінням коштами місцевого бюджету. За доходами та видатками запроваджено казначейське обслуговування бюджету м. Кропивницький. Звіти про виконання бюджету складаються щомісячно. Річні та квартальні звіти про виконання міського бюджету затверджуються міською радою за поданням виконавчих органів ради. В місті Кропивницький забезпечується висока ефективність фінансової політики, дотримуються норми чинного законодавства у цій сфері, забезпечується оперативність прийняття та реалізації управлінських рішень.

Доходи бюджету м. Кропивницький формуються за рахунок податкових надходжень, неподаткових надходжень, доходів від операцій з капіталом, цільових фондів та трансфертів. Починаючи з 2013 року ситуація по місцевих бюджетах в цілому погіршилась внаслідок слабкої динаміки соціально-економічного розвитку під впливом політичної та економічної кризи, а також військового конфлікту в окремих регіонах країни. При цьому, зважаючи на достатній рівень диверсифікації господарського комплексу м. Кропивницький та помірну його чутливість до зовнішніх ризиків, стан місцевих фінансів у цей період залишався задовільним, а темпи зростання доходної частини бюджету (без врахування трансфертів) суттєво перевищили загальнодержавні середні показники. Починаючи з 01.01.2015 р., завдяки позитивним наслідкам бюджетної реформи, а також внаслідок інфляційних процесів, темпи зростання доходів міського бюджету (без урахування трансфертів) підвищились. Протягом 2015 та 2016 років та I півріччя 2017 року рівень бюджетної забезпеченості міста покращився: співвідношення обсягу доходів бюджету міста в розрахунку на одного мешканця до середнього показника по місцевих бюджетах у цілому (без урахування трансфертів) за результатами виконання бюджету у I півріччі 2017 року становило 91% (88,5% у 2016 році та 84,5% у 2015 році).

На сьогодні рівень самостійності бюджету високий, починаючи з 01.01.2015 р. м. Кропивницький зберігає статус міста-донора. Протягом попередніх періодів (до 01.01.2015 р.) місто Кропивницький отримувало дотацію вирівнювання з Державного бюджету, оскільки за розрахунками Міністерства фінансів України прогнозований обсяг доходів бюджету міста, що враховуються при визначенні міжбюджетних трансфертів, був недостатнім для фінансування відповідних витрат. Питома вага дотації вирівнювання у доходах загального фонду протягом вказаного періоду була помірною. В 2015 та 2016 роках, зважаючи на те, що в обсяг надходжень податку на доходи фізичних осіб по м. Кропивницький у розрахунку на 1 мешканця перевищував середній показник по країні, з бюджету міста перераховувалась реверсна дотація (вилучення) в сумі 9,2 млн. грн. та 20,6 млн. грн. відповідно. Бюджетом міста на 2017 рік передбачено перерахування реверсної дотації в обсязі 23,6 млн. грн., із яких у I півріччі 2017 року було перераховано 11,8 млн. грн., або 50% річного плану.

Міський бюджет м. Кропивницький за результатами виконання в 2014-2016 роках та I півріччі 2017 року мав позитивне сальдо операційного балансу. Протягом 2015 та 2016 років показник сальдо операційного балансу зростав, що було пов'язано з високими темпами зростання податкових надходжень, а також зі збільшенням обсягу трансфертів. За результатами виконання в I півріччі 2017 року позитивне сальдо операційного балансу за загальним фондом становило 153,1 млн. грн. та було забезпечено зростанням обсягу податкових надходжень (передусім податку на доходи фізичних осіб) та трансфертів за рахунок збільшення обсягів субвенцій з державного бюджету на соціальний захист, а також медичної та освітньої субвенції. За

спеціальним фондом обсяг операційних доходів перевищив обсяг операційних видатків на 3,4 млн. грн. Міський бюджет за підсумками I півріччя 2017 року виконано з профіцитом обсягом 54,1 млн. грн., у тому числі профіцит загального фонду склав 153,1 млн. грн., спеціальний фонд виконано з дефіцитом обсягом 99 млн. грн. Виконання бюджету з профіцитом призвело до суттєвого зростання залишків на рахунках міського бюджету. Джерелом покриття дефіциту спеціального фонду були кошти, що передаються із загального фонду до бюджету розвитку.

Ліквідність бюджету міста за результатами 2014-2016 рр. та I півріччя 2017 року, перебувала на помірному рівні за загальним фондом та на високому рівні за спеціальним фондом. Зважаючи на достатні показники ліквідності, до бюджету міста протягом 2015 та 2016 років та I півріччя 2017 року не залучалися короткотермінові позички з єдиного казначейського рахунку на покриття тимчасових касових розривів за загальним фондом. У попередніх бюджетних періодах залежність від залучення короткострокових позичок була помірною.

Протягом I півріччя 2017 року до доходної частини міського бюджету надійшло 1 276 млн. грн., що на 39,1% більше, ніж обсяг надходжень у відповідному періоді 2016 року. Обсяги надходжень за переважною більшістю джерел наповнення бюджету міста зростали, а рівень виконання річного плану за доходами загального та спеціального фондів за результатами 2015-2016 років та I півріччя 2017 року був високим. Уточнений річний план на 2017 рік за доходами в цілому було виконано у січні-червні поточного року на 61%, у тому числі відповідні планові показники доходної частини загального фонду бюджету міста виконані на 60,9%, спеціального фонду – на 62,8%.

Обсяг видаткової частини міського бюджету міста Кропивницький за результатами I півріччя 2017 року становив 1 221,9 млн. грн., затверджений на 2017 рік план за видатками бюджету було виконано у січні-червні на 56,4%. Основним напрямом видатків бюджету було фінансування установ бюджетної сфери (освіти, охорони здоров'я, соціального захисту та соціального забезпечення, культури і мистецтва, фізичної культури і спорту), а також житлово-комунального господарства, будівництва та транспорту. Відповідно до бюджетної реформи 2014 року було змінено джерела фінансування найбільших галузей бюджетної сфери (освіти та охорони здоров'я), які, починаючи з 2015 року, фінансуються як за рахунок доходів бюджету міста, так і відповідних субвенцій з державного бюджету. При цьому частка міста в сумарному обсязі фінансування зазначених галузей зростає.

Структура видаткової частини бюджету за економічною класифікацією характеризується збереженням протягом 2015-2016 років помірної питомої ваги капітальних видатків. У I півріччі 2017 року питома вага капітальних видатків становила 8,7%, що відповідає низькому рівню. Питома вага захищених статей в обсязі видатків загального фонду бюджету в аналізованому періоді залишалася високою.

Боргові зобов'язання міста

Протягом 2014-2016 рр. та I півріччя 2017 року міська рада запозичень до міського бюджету не здійснювала. Станом на 01.07.2017 р. боргові зобов'язання

міста Кропивницький склалися із заборгованості за середньостроковими позичками, залученими з єдиного казначейського рахунку у попередніх бюджетних періодах. Прямий борг міської ради (без врахування позик, залучених із єдиного казначейського рахунку) станом на 01.07.2017 р. відсутній. У подальшому міська рада має залучати кошти від міжнародних фінансових організацій для реалізації спільних проектів у сфері енергозбереження та модернізації громадського транспорту.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг м. Кропивницький визначено на рівні **uaBBB+**, прогноз «стабільний».

Голова рейтингового комітету

М. Б. Проценко

Начальник відділу рейтингів небанківських установ

О. К. Самойлова

Додатки

Бюджетні показники м. Кропивницький у форматі бюджетного балансу, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2014	2015	2016	I півр. 2017
Податкові надходження	422 502,9	510 800,1	764 647,1	485 187,1
Платежі, штрафи та інші операційні надходження	39 849,5	56 826,9	72 215,0	40 835,7
Отримані трансферти на здійснення поточних видатків	540 993,8	805 028,0	981 573,7	746 002,9
Операційні надходження всього	1 003 346,2	1 372 655,0	1 818 435,8	1 272 025,7
Поточні видатки на заробітну плату, використання товарів та послуг та інші поточні видатки	546 841,5	699 756,3	760 773,6	564 492,7
Поточні трансферти та соціальне забезпечення	399 461,8	503 300,5	784 459,3	551 109,5
Операційні видатки всього	946 303,3	1 203 056,8	1 545 232,9	1 115 602,2
Операційний баланс	57 042,9	169 598,2	273 202,9	156 423,5
Фінансовий дохід	7,2	0,0	2 380,3	0,0
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	0,0	0,0	0,0	0,0
Фінансовий баланс	7,2	0,0	2 380,3	0,0
Поточний баланс	57 050,1	169 598,2	275 583,2	156 423,5
Капітальні надходження	2 523,1	2 778,0	6 840,3	3 979,0
Субсидії та трансферти на здійснення капітальних видатків	7 338,2	0,0	0,0	0,0
Капітальні надходження всього	9 861,3	2 778,0	6 840,3	3 979,0
Придбання основного капіталу	44 269,9	154 650,5	134 651,0	41 662,2
Капітальні трансферти	7 124,3	8 507,4	108 165,8	64 624,7
Капітальні видатки всього	51 394,2	163 157,8	242 816,8	106 286,9
Капітальний баланс	-41 532,9	-160 379,8	-235 976,5	-102 307,9
Баланс після капітальних видатків	15 517,2	9 218,4	39 606,7	54 115,7
Кредитування (з врахуванням повернення)	0,0	0,0	0,0	0,0
Профіцит/дефіцит	15 517,2	9 218,4	39 606,7	54 115,7
Фінансування	-15 517,2	-9 218,4	-39 606,7	-54 115,7
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Дані Кіровоградської міської ради, розрахунки агентства «Кредит-Рейтинг»

Основні джерела фінансування бюджету м. Кропивницький, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2014	2015	2016	I півр. 2017
Профіцит/дефіцит	15 517,2	9 218,4	39 606,7	54 115,7
Фінансування	-15 517,2	-9 218,4	-39 606,7	-54 115,7
Зміни залишків	-1 364,1	-9 281,4	-39 718,7	-54 115,7
залишок на початок року	55 105,5	56 469,6	65 751,1	105 469,7
залишок на кінець року	56 469,6	65 751,1	105 469,7	159 585,4
Фінансування за рахунок казначейського рахунку	-13 889,7	0,0	0,0	0,0
Залучення	159 909,4	0,0	0,0	0,0
Погашення	-173 799,1	0,0	0,0	0,0
Зміни обсягів депозитів та цінних паперів, що використовуються для управління ліквідністю	0,0	0,0	0,0	0,0
Повернення коштів з депозитів або пред'явлення цінних паперів	0,0	0,0	20 000,0	0,0
Розміщення коштів на депозитах або придбання цінних паперів	0,0	0,0	-20 000,0	0,0
Фінансування за борговими операціями	0,0	0,0	0,0	0,0
Внутрішні зобов'язання	0,0	0,0	0,0	0,0
Запозичення	0,0	0,0	0,0	0,0
Погашення	0,0	0,0	0,0	0,0
Зовнішні зобов'язання	0,0	0,0	0,0	0,0
Запозичення	0,0	0,0	0,0	0,0
Погашення	0,0	0,0	0,0	0,0
Інші розрахунки	-263,4	63,0	111,9	0,0
кошти, що передаються до бюджету розвитку	0,0	0,0	0,0	0,0
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Дані Кіровоградської міської ради, розрахунки агентства «Кредит-Рейтинг»

Основні показники виконання доходної частини бюджету м. Кропивницький, тис. грн.

Показники	2014 (виконано)	2015 (виконано)	2016 (виконано)	% виконання річного плану	Темп росту до відп. періоду, %	2017 (план)	I півр. 2017 (виконано)	% виконання річного плану
Податкові надходження	422 502,9	510 800,1	764 647,1	105,8	149,7	907 989,7	485 187,1	53,4
<i>питома вага податкових надходжень в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	41,7	37,1	41,8	-	112,7	43,4	-	-
Податок на доходи фізичних осіб	316 428,6	311 898,8	465 694,5	104,2	149,3	589 278,8	316 377,2	53,7
Податок на прибуток підприємств	2 999,5	2 732,6	2 370,4	107,7	86,7	585,0	597,3	102,1
Податки на власність	860,6	0,5	0,0	-	0,0	0,0	0,0	-
Збори та плата за спеціальне використання природних ресурсів (без плати за землю до 01.01.2015 р.)	328,4	93,2	159,6	190,0	171,2	134,5	68,2	50,7
Акцизний податок	X	68 622,0	107 917,1	106,8	157,3	119 448,9	56 899,1	47,6
Податок на нерухоме майно (за виключенням податку та орендної плати за землю, транспортного податку)	143,2	1 462,1	1 920,0	100,1	131,3	2 165,0	998,6	46,1
Податок та орендна плата за землю з юридичних та фізичних осіб (до 01.01.2015 р. - плата за землю)	45 840,3	56 727,7	92 874,7	114,6	163,7	95 936,6	48 622,6	50,7
Транспортний податок з юридичних та фізичних осіб	X	2 594,1	1 512,2	50,4	58,3	525,0	603,5	115,0
Єдиний податок	49 318,4	66 372,2	91 303,2	107,1	137,6	98 768,9	60 562,4	61,3
Місцеві податки та збори, без урахування єдиного податку та податків на нерухомість	5 515,7	-652,1	-44,8	-109,2	6,9	117,0	7,0	6,0
Інші податки та збори	1 068,2	948,9	940,4	101,0	99,1	1 030,0	451,1	43,8
Неподаткові надходження	39 856,7	56 826,9	74 595,4	106,4	131,3	62 894,4	40 794,2	64,9
<i>питома вага неподаткових надходжень в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	3,9	4,1	4,1	-	98,8	3,0	-	-
Власні надходження бюджетних установ та організацій	34 657,3	39 856,4	53 345,7	103,8	133,8	50 024,4	28 787,8	57,5
Відсотки банків за користування тимчасово вільними бюджетними коштами	0,0	0,0	2 380,3	90,4	-	0,0	0,0	-
Плата за оренду майнових комплексів та іншого майна, що є у комунальній власності	2 935,6	3 420,8	2 445,0	75,9	71,5	2 340,0	1 745,0	74,6
Державне мито	192,7	3 384,2	2 874,3	84,5	84,9	200,0	294,2	147,1
Плата за надання адміністративних послуг	0,0	7 804,7	9 190,1	115,9	117,7	8 560,0	7 186,3	84,0
Інші неподаткові надходження	2 071,2	2 360,7	4 359,9	281,3	184,7	1 770,0	2 780,9	157,1
Доходи від операцій з капіталом	2 523,1	2 778,0	6 840,3	170,8	246,2	4 000,0	3 979,0	99,5
<i>питома вага операцій з капіталом в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	0,2	0,2	0,4	-	185,3	0,2	-	-
Кошти від продажу основного капіталу	1 494,7	1 828,6	3 346,3	222,5	183,0	1 500,0	2 312,7	154,2
Кошти від продажу землі і нематеріальних активів	1 028,4	949,4	3 493,9	139,8	368,0	2 500,0	1 666,3	66,7
Цільові фонди	0,0	0,0	0,0	-	-	0,0	41,5	-
Разом доходів	464 882,7	570 405,0	846 082,7	106,2	148,3	974 884,1	530 001,9	54,4
Трансферти з державного бюджету	544 076,9	804 184,7	977 856,1	99,9	121,6	1 117 162,0	746 002,9	66,8
<i>питома вага трансфертів в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	53,7	58,5	53,5	-	91,5	53,4	-	-
Усього доходів	1 008 959,5	1 374 589,7	1 823 938,8	102,7	132,7	2 092 046,1	1 276 004,8	61,0
Трансферти, які передаються між місцевими бюджетами різних рівнів або між бюджетами однієї підпорядкованості	4 255,2	843,3	3 717,6	100,0	440,8	350,0	0,0	0,0
Усього	1 013 214,7	1 375 433,0	1 827 656,4	102,7	132,9	2 092 396,1	1 276 004,8	61,0

Джерело: Кіровоградська міська рада

Основні показники виконання видаткової частини бюджету та кредитування м. Кропивницький, тис. грн.

Показник	2014 (виконано)	2015 (виконано)	2016 (виконано)	% виконання річного плану	Темп росту до відп. періоду, %	2017 (план)	I півр. 2017 (виконано)	% виконання річного плану
Державне управління	22 038,2	29 519,6	39 077,6	100,6	132,4	47 324,1	23 400,1	49,4
Освіта	314 817,8	406 266,7	499 653,8	95,0	123,0	697 291,2	381 601,6	54,7
Охорона здоров'я	163 154,6	224 441,6	233 011,9	102,2	103,8	276 737,3	138 993,3	50,2
Соціальний захист і соціальна допомога	8 990,8	18 736,7	18 438,9	95,0	98,4	41 891,2	20 066,9	47,9
Житлово-комунальне господарство	133 247,6	116 540,7	118 930,4	89,4	102,1	109 830,0	41 938,5	38,2
Культура і мистецтво	26 003,1	31 090,2	36 209,5	98,5	116,5	41 419,4	24 860,2	60,0
Засоби масової інформація	631,1	879,8	947,6	98,9	107,7	1 014,0	534,1	52,7
Фізична культура і спорт	6 488,1	8 800,9	13 066,3	99,6	148,5	16 177,6	7 749,9	47,9
Будівництво	6 024,7	5 413,8	8 665,4	53,7	160,1	47 502,7	7 453,9	15,7
Землеустрій	54,9	60,9	972,4	98,9	1 596,6	200,0	4,0	2,0
Транспорт	36 576,8	98 106,4	42 242,0	91,7	43,1	73 430,0	3 798,0	5,2
Інші послуги, пов'язані з економічною діяльністю	879,4	3 415,0	88 042,2	99,6	2 578,1	81 283,0	53 250,4	65,5
Охорона навколишнього природного середовища та ядерна безпека	0,0	514,3	0,0	-	0,0	0,0	0,0	-
Запобігання та ліквідація надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха	245,6	262,2	615,4	94,1	234,7	900,0	388,1	43,1
Цільові фонди	798,6	2 572,7	1 270,0	99,9	49,4	1 380,7	417,8	30,3
Видатки, не віднесені до основних груп, та інші видатки	2 802,3	6 073,1	5 146,1	81,8	84,7	21 110,7	3 270,7	15,5
Разом видатків	722 753,3	952 694,5	1 106 289,6	95,7	116,1	1 457 491,9	707 727,4	48,6
Трансферти іншим бюджетам	274 944,1	413 520,1	681 760,1	99,8	164,9	709 066,3	514 161,7	72,5
у т.ч. реверсна дотація (до 01.01.2015 р. - кошти, що передаються до Державного бюджету)	0,0	9 229,6	20 600,7	100,0	223,2	23 619,2	11 809,4	50,0
Усього видатків	997 697,4	1 366 214,6	1 788 049,7	97,2	130,9	2 166 558,2	1 221 889,1	56,4
Кредитування	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Разом	997 697,4	1 366 214,6	1 788 049,7	97,2	130,9	2 166 558,2	1 221 889,1	56,4

Джерело: Кіровоградська міська рада

Додаток до рейтингового звіту № 5

Основні показники виконання видаткової частини бюджету м. Кропивницький за економічною класифікацією видатків, тис. грн.

Показник	2014	2015	2016	I півр. 2017
Поточні видатки	946 303,3	1 203 056,8	1 545 232,9	1 115 602,2
<i>питома вага поточних видатків в загальній сумі видатків, %</i>	94,8	88,1	86,4	91,3
Оплата праці і нарахування на заробітну плату	394 555,0	461 661,2	543 220,0	342 288,5
Оплата праці	290 712,7	339 887,2	445 773,9	280 688,6
Нарахування на оплату праці	103 842,3	121 774,0	97 446,1	61 599,9
Використання товарів і послуг	151 388,5	237 369,4	216 818,0	221 974,2
Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	8 340,4	11 257,6	18 072,2	7 510,6
Медикаменти та перев'язувальні матеріали	4 730,6	8 913,2	12 214,3	52,6
Продукти харчування	30 635,0	39 394,9	51 709,0	27 513,4
Оплата послуг (крім комунальних)	36 261,6	49 737,2	35 006,2	11 426,4
Видатки на відрядження	192,0	219,3	302,4	171,1
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	45 158,7	88 034,1	95 155,4	44 127,3
Дослідження і розробки, окремі заходи по реалізації державних (регіональних) програм	26 070,2	39 813,2	4 358,5	131 172,7
Обслуговування боргових зобов'язань	0,0	0,0	0,0	0,0
Обслуговування внутрішніх боргових зобов'язань	0,0	0,0	0,0	0,0
Обслуговування зовнішніх боргових зобов'язань	0,0	0,0	0,0	0,0
Поточні трансферти	390 601,6	484 116,4	747 546,8	543 881,1
Соціальне забезпечення	8 860,2	19 184,0	36 912,5	7 228,4
інші поточні видатки	897,9	725,7	735,6	230,0
Капітальні видатки	51 394,2	163 157,8	242 816,8	106 286,9
<i>питома вага капітальних видатків в загальній сумі видатків, %</i>	5,2	11,9	13,6	8,7
Придбання основного капіталу	44 269,9	154 650,5	134 651,0	41 662,2
Придбання обладнання і предметів довгострокового користування	7 000,7	12 328,7	21 028,7	4 900,0
Капітальне будівництво (придбання)	3 201,9	3 838,2	2 320,8	5 929,5
Капітальний ремонт	32 885,5	138 245,5	106 085,0	29 382,6
Реконструкція та реставрація	1 181,8	238,1	5 216,6	1 450,1
Придбання землі та нематеріальних активів	0,0	0,0	0,0	0,0
Капітальні трансферти	7 124,3	8 507,4	108 165,8	64 624,7
Усього	997 697,4	1 366 214,6	1 788 049,7	1 221 889,1

Джерело: Кіровоградська міська рада